

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, МАЙ 2010 ГОДИНА

През май 2010 г. **общият показател на бизнес климата**³ се понижава с 0.4 пункта спрямо април поради влошаване на бизнес климата в търговията на дребно с 5.3 пункта. В останалите отрасли, наблюдавани с бизнес анкетите на НСИ, се регистрира леко подобрене (граф. 1).

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ е с 0.9 пункта над априлското си равнище (граф. 2), което се дължи на подобрените оценки и очаквания на промишлените мениджъри за бизнес състоянието на предприятията. По тяхно мнение настоящата производствена активност е леко намалена в сравнение с предходния месец, но очакванията за развитието на дейността през следващите три месеца са оптимистични (увеличение на балансовия показател с 5.1 пункта) (граф. 3).

Несигурната икономическа среда продължава да бъде основен фактор, затрудняващ дейността в отрасъла, като отрицателното ѝ влияние обаче през последните два месеца намалява. Следващите по сила на въздействие негативни фактори и през май са недостатъчното търсене от страната, от чужбина и финансовите проблеми. През последните месеци се увеличава относителният дял на предприятията, които изпитват проблеми със свития вътрешен пазар, а през май също се увеличава и дялът на тези, чиято дейност е затруднена от недостига на финансови средства (граф. 4).

Относно продажните цени очакванията на промишлените предприемачи са в посока на запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Строителство. През май 2010 г. съставният показател „бизнес климат в строителството“ се покачва с 1.3 пункта спрямо предходния месец (граф. 5) поради по-оптимистичните очаквания за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (балансиовият показател нараства с 8.7 пункта). Очакванията за строителната активност също са силно оптимистични (граф. 6). По отношение на настоящото бизнес състояние и настоящата строителна активност обаче предприятията са все още песимистични. Осигуреността на производството с поръчки се влошава през последния месец (граф. 7). Същевременно продължава да се очаква известно намаление на персонала.

Най-сериозният фактор, затрудняващ дейността на предприятията, отново са финансовите проблеми, следвани от несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене, чието негативно влияние слабо намалява в сравнение с предходния месец (граф. 8).

По отношение на продажните цени анкетата не отчита очаквания за увеличение през следващите три месеца (граф. 9).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ през май пада с 5.3 пункта в сравнение с предходния месец (граф. 10). Понижението се дължи на влошените оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията и техните по-песимистични очаквания за следващите шест месеца. През последните три месеца има намаление в продажбите, като същевременно и прогнозите за следващите три месеца са по-песимистични (граф. 11). По-неблагоприятни са и очакванията за поръчките към доставчиците в сравнение с април. По отношение на персонала се очаква слабо намаление през следващите три месеца.

Недостатъчното търсене и несигурната икономическа среда продължават да бъдат основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, като се засилва

негативното влияние на финансовите проблеми в сравнение с предходния месец (граф. 12).

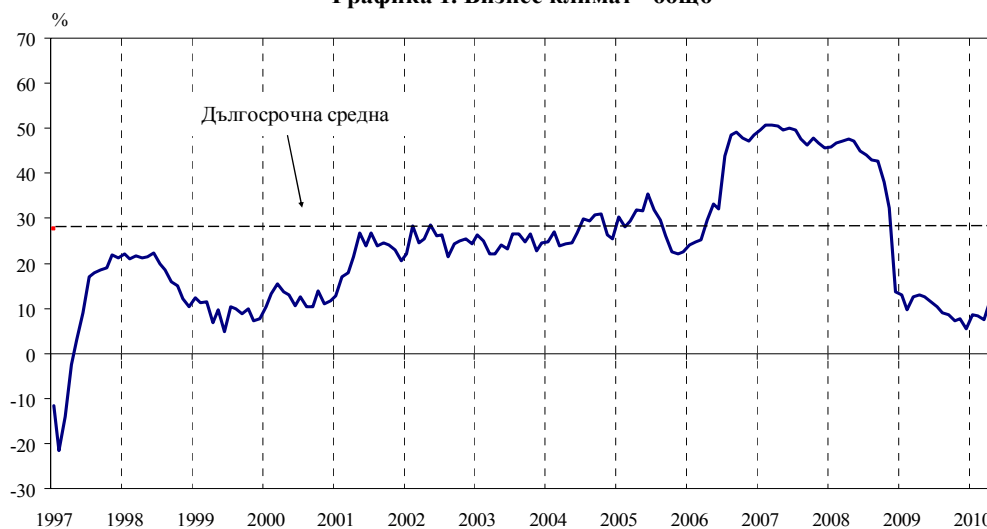
По мнение на търговците на дребно се очаква леко покачване на продажните цени през следващите три месеца (граф. 13).

Услуги⁴. През май съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” се повишава с 0.6 пункта в сравнение с предходния месец (граф. 14) в резултат на малко по-добрите оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията. Настоящото търсене на услуги в сектора леко се е намалило спрямо април, като прогнозите са то да се увеличи през следващите три месеца (граф. 15). По мнение на стопанските ръководители заетите в отрасъла през последните три месеца са намалели, като намеренията са да бъде запазен настоящият персонал през следващите три месеца (граф. 16).

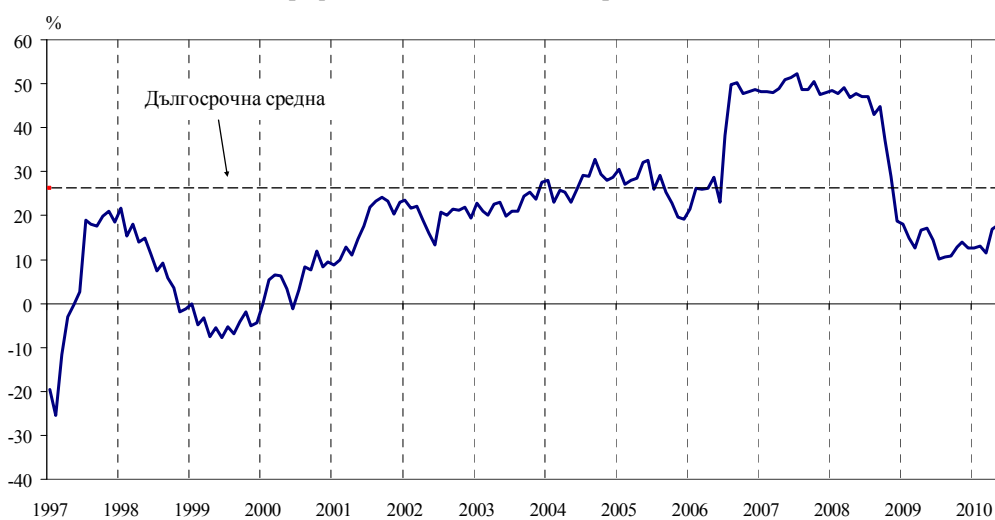
Най-сериозен проблем, затрудняващ дейността на предприятията, продължава да бъде несигурната икономическа среда, следвана от конкуренцията в бранша. През последния месец се засилва отрицателното влияние на недостатъчното търсене на услуги (граф. 17).

Относно продажните цени мениджърите не предвиждат увеличение през следващите три месеца.

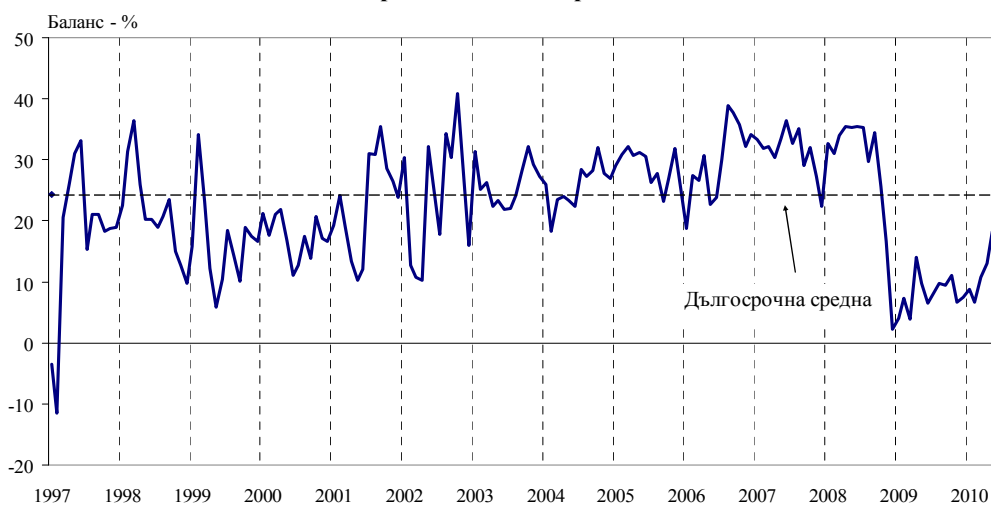
Графика 1. Бизнес климат - общо

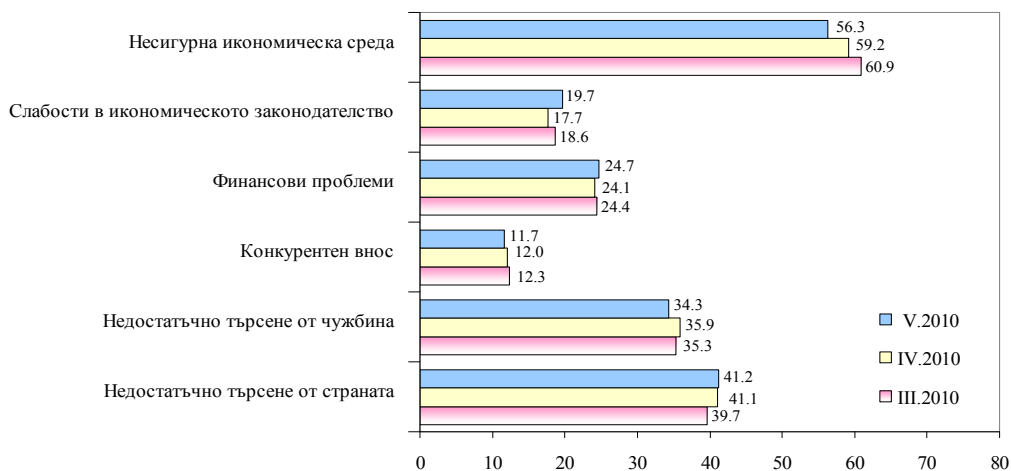
Графика 2. Бизнес климат в промишлеността

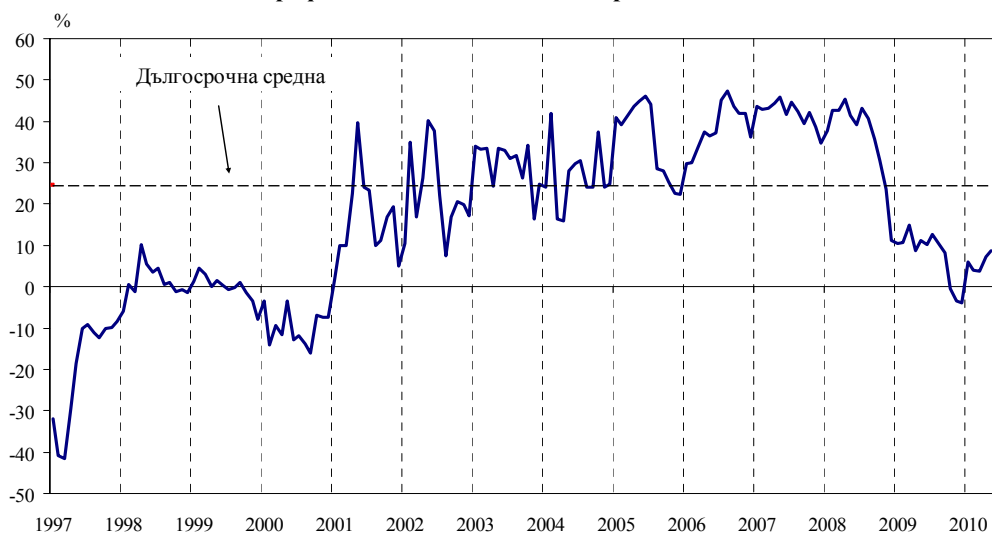
Графика 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

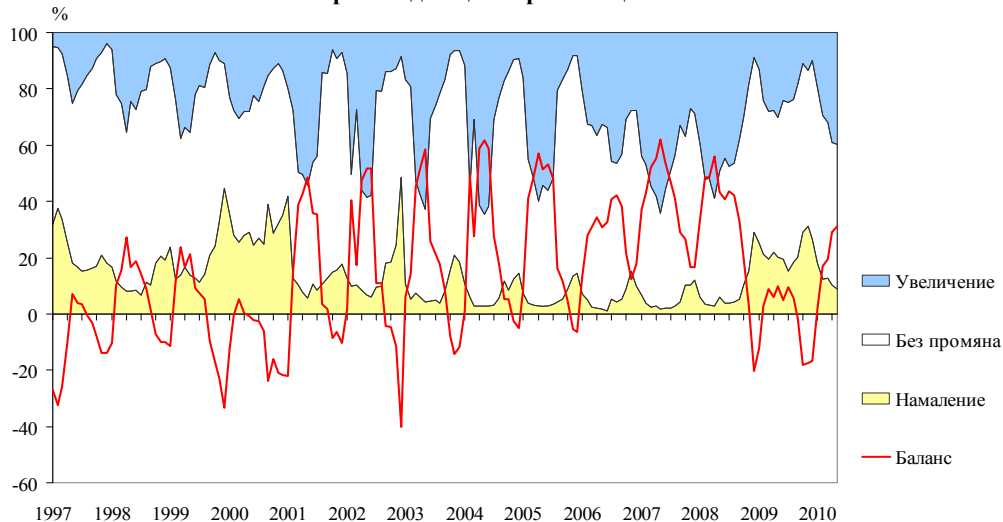
**Графика 4. Зatrуднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията - %)**

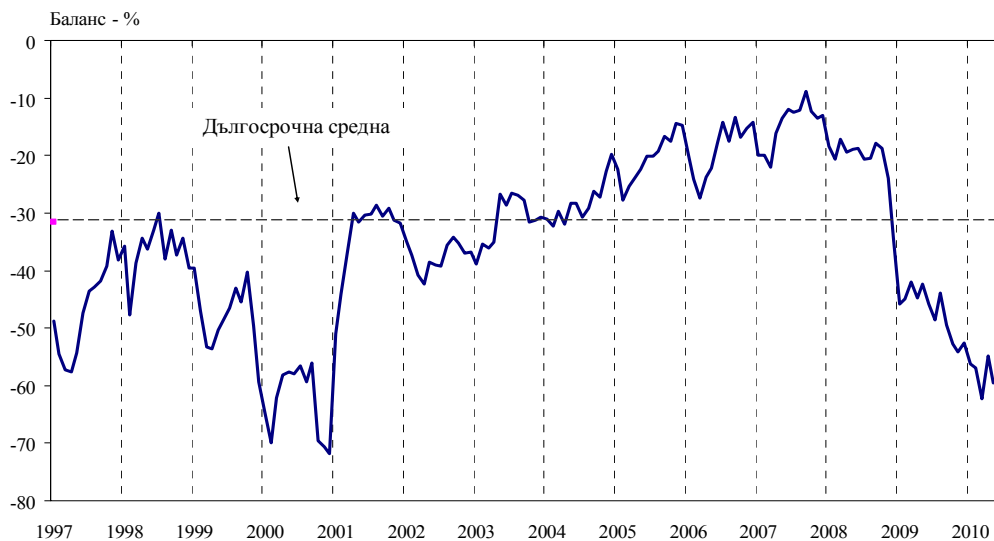
Графика 5. Бизнес климат в строителството

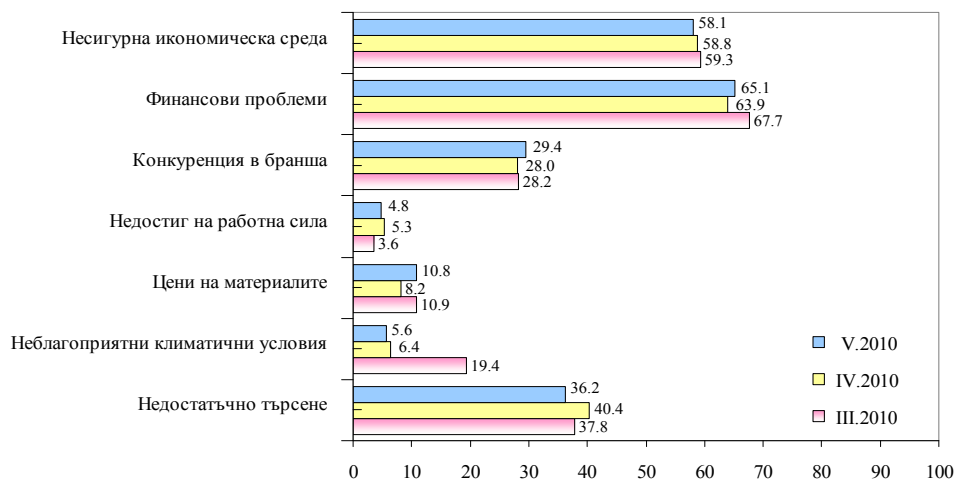
Графика 6. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Графика 7. Ниво на поръчките в строителството

Графика 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията - %)

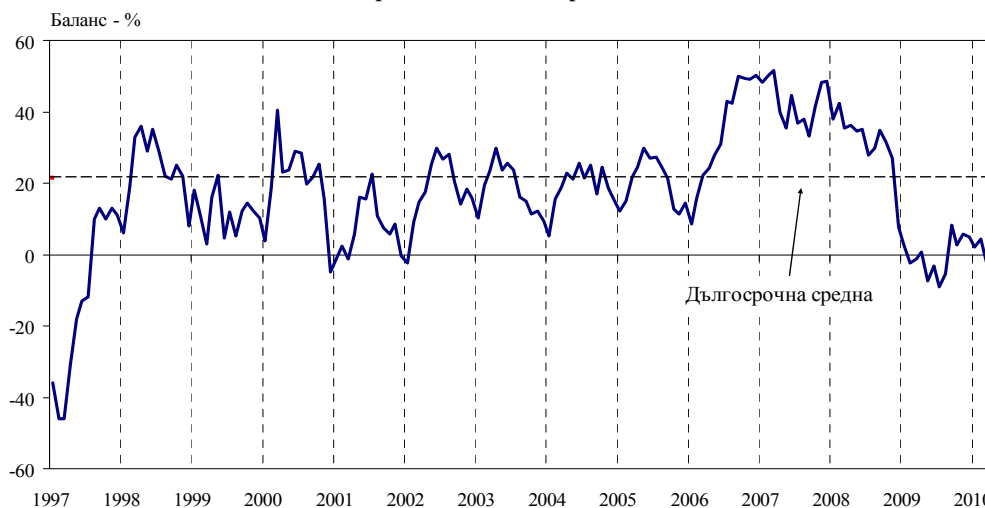
Графика 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

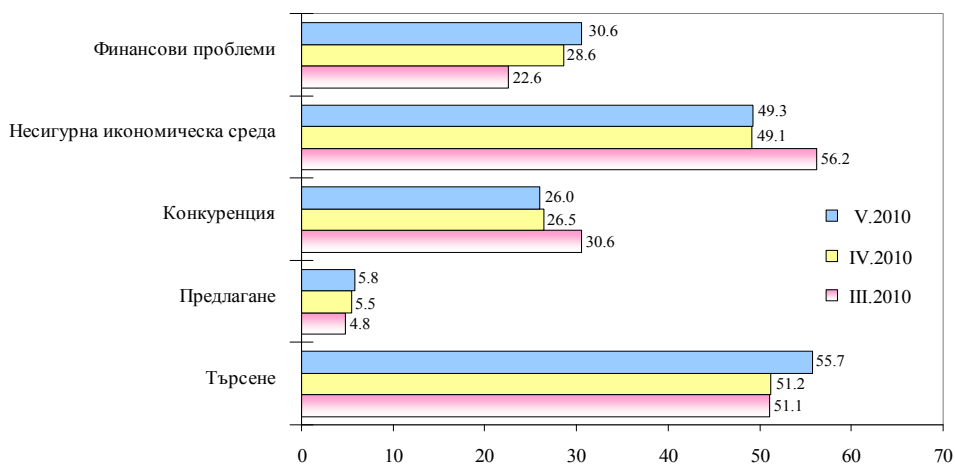
Графика 10. Бизнес климат в търговията на дребно

Графика 11. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

Графика 12. Фактори, ограничавщи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията - %)

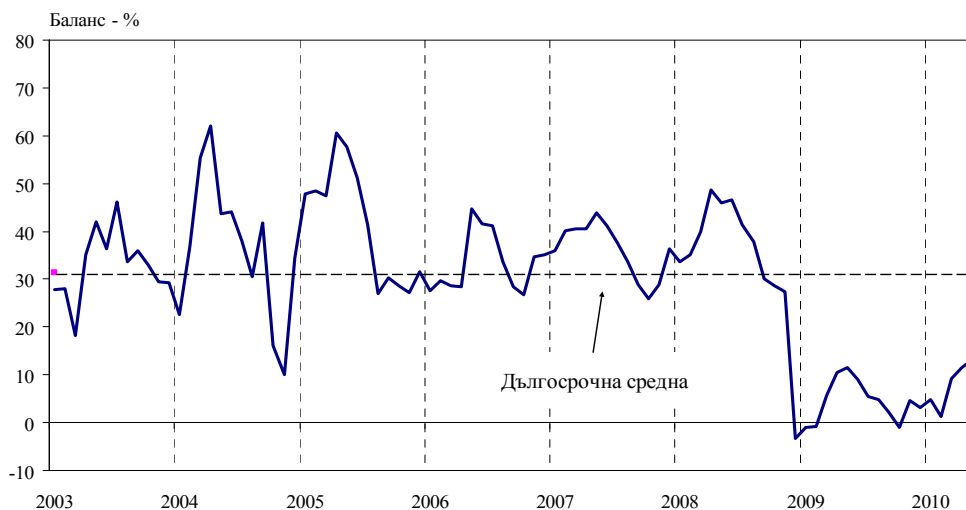
Графика 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

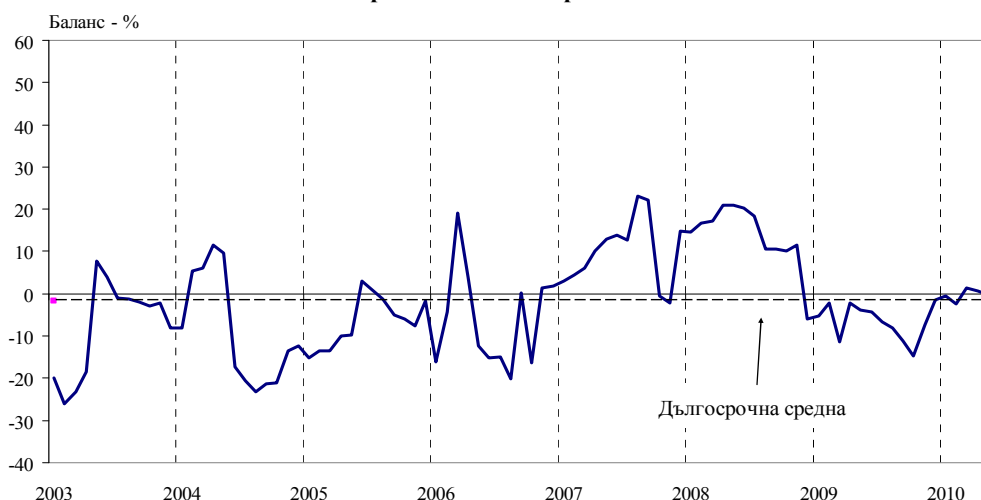
Графика 14. Бизнес климат в сектора на услугите

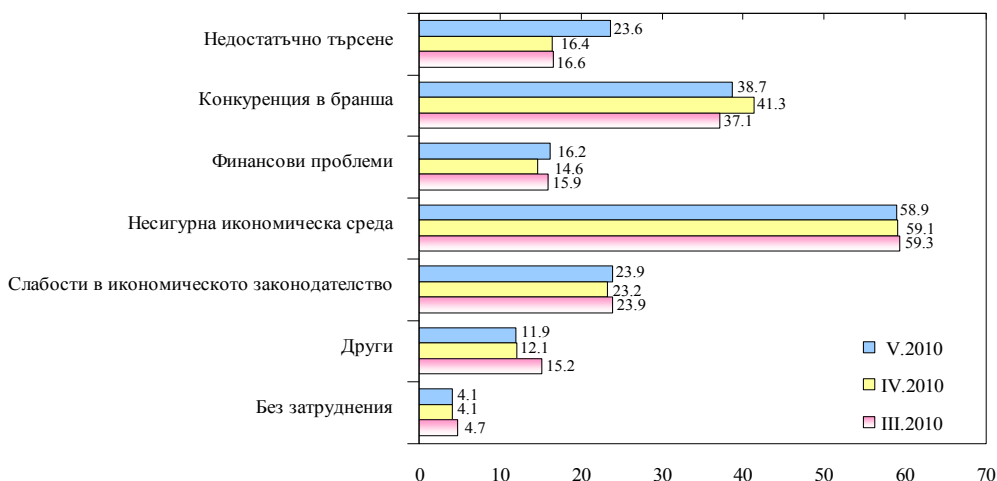
Графика 15. Очаквания за търсенето на услуги през следващите три месеца

Графика 16. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

Графика 17. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията - %)

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.